

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 7 maj 2020*

”Överklagande – Statligt stöd – Regionalstöd till stålindustrin – Beslut att förklara stöd oförenligt med den gemensamma marknaden – Begreppet statligt stöd – Förmån – ’Privat aktör’-kriteriet – Uppenbart fel – Bevisbörda – Gränser för domstolsprövningen”

I mål C-148/19 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som inkom den 19 februari 2019,

BTB Holding Investments SA, Luxemburg (Luxemburg),

Duferco Participations Holding SA, Luxemburg (Luxemburg),

företrädna av J.-F. Bellis, R. Luff, M. Favart och Q. Declève, avocats,

klagande,

i vilket de andra parterna är:

Europeiska kommissionen, företräd av V. Bottka och G. Luengo, båda i egenskap av ombud,

svarande i första instans,

Foreign Strategic Investments Holding (FSIH),

intervenient i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P.G. Xuereb samt domarna A. Arabadjiev (referent) och A. Kumin,

generaladvokat: G. Pitruzzella,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

* Rättegångsspråk: franska.

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 BTB Holding Investments SA (nedan kallat BTB) och Duferco Participations Holding SA (nedan kallat DPH) har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 11 december 2018, BTB Holding Investments och Duferco Participations Holding/kommissionen (T-100/17, ej publicerad, EU:T:2018:900) (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogillade tribunalen den talan som BTB och DPH hade väckt om delvis ogiltigförklaring av kommissionens beslut (EU) 2016/2041 av den 20 januari 2016 om det statliga stöd SA.33926 2013/C (f.d. 2013/NN, 2011/CP) som Belgien har genomfört till förmån för Duferco (EUT L 314, 2016, s. 22) (nedan kallat det omtvistade beslutet).

Bakgrund till tvisten

- 2 Bakgrunden till tvisten har beskrivits av tribunalen i punkterna 1–21 i den överklagade domen och kan, utifrån vad som erfordras i förevarande mål, sammanfattas enligt följande.
- 3 Dufercokoncernen tillverkar och säljer stål och den är verksam i ett femtiotal länder över hela världen. Koncernens verksamhet var år 2009 huvudsakligen koncentrerad till Belgien och Italien. Koncernen var även verksam i bland annat Schweiz, Luxemburg och Frankrike.
- 4 Dufercokoncernen etablerade sig i Belgien år 1997 och förvärvade fram till år 2002 olika stålproduktionsanläggningar. Efter denna våg av förvärv hade Dufercokoncernen tre huvudsakliga dotterbolag i Belgien: Duferco Clabecq, Duferco La Louvière och Carsid.
- 5 Dufercokoncernens affärsverksamhet konsoliderades inom bolaget Duferco Industrial Investment (nedan kallat DII), som sedermera efterträdades av DPH. Längst upp i Dufercokoncernen finns BTB, som är koncernens moderbolag och som efterträtt Bolmat Holding Ltd (nedan kallat Bolmat) samt bolagen Ultima Holding Ltd och Ultima Partners Ltd (nedan gemensamt kallade Ultima), tidigare moderbolag till DPH.
- 6 År 2006 ingick Dufercokoncernen ett strategiskt partnerskap med den ryska stålkoncernen Novolipetsk (nedan kallad NLMK-koncernen). Syftet med detta partnerskap var att dra fördel av NLMK-koncernens närvaro i tidigare led i stålkedjan (råvaruförsörjning och tillverkning av mellanprodukter). Partnerskapet var utformat som ett innehav från NLMK-koncernens moderbolags sida i ett av Dufercokoncernens holdingbolag, nämligen Steel Invest & Finance (Luxembourg) SA (nedan kallat SIF). I SIF var många av Dufercokoncernens tillgångar samlade, bland annat Duferco Clabecq, Duferco La Louvière och Carsid. Ett amerikanskt dotterbolag inom Dufercokoncernen, nämligen Duferco US Investment Corp. (nedan kallat Duferco US) och dess dotterbolag Duferco Farrell Corp. (nedan kallat Farrell), överfördes också till SIF i slutet av år 2006. Den 18 december 2006 godkändes avtalet mellan Dufercokoncernen och NLMK-koncernen, varvid moderbolaget i NLMK-koncernen förvärvade 50 procent av aktierna i SIF.
- 7 Sommaren 2011 avslutades det strategiska partnerskapet mellan Dufercokoncernen och NLMK-koncernen. De båda koncernerna delade upp tillgångarna i SIF mellan sig.

- 8 I november 2011 publicerade en belgisk dagstidning en serie artiklar om att regionen Vallonien (Belgien) hade beviljat ett finansiellt stöd till Dufercokoncernen sedan år 2003, utan att ha informerat Europeiska kommissionen om detta. Enligt den belgiska tidningen hade regionen Vallonien i mars 2003 grundat ett nytt finansiellt holdingbolag, Foreign Strategic Investment Holding SA (nedan kallat FSIH), ett dotterbolag till Société wallonne de gestion et de participations (Sogepa), för att investera i bolag inom nämnda koncern med säte utanför Belgien och även utanför Europeiska unionen.
- 9 Mot bakgrund av dessa artiklar begärde kommissionen genom en skrivelse av den 29 november 2011 att Konungariket Belgien skulle lämna ytterligare information till kommissionen med avseende på vad för slags finansiellt stöd som regionen Vallonien ska ha beviljat Dufercokoncernen mellan åren 2003 och 2011.
- 10 Genom en skrivelse av den 16 oktober 2013 underrättade kommissionen Konungariket Belgien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 FEUF avseende dessa finansiella stödåtgärder. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på de aktuella åtgärderna.
- 11 Det framgår av Konungariket Belgiens information till kommissionen att FSIH vid ett flertal tillfällen mellan åren 2003 och 2011 vidtagit stödåtgärder gentemot Dufercokoncernen, med ett sammanlagt belopp om 517 miljoner euro.
- 12 En av dessa åtgärder – kallad ”den första åtgärden” eller ”åtgärd 1” – bestod i att FSIH år 2006 överlät 49,9 procent av de aktier i Duferco US som bolaget innehaft sedan år 2003 till DII. Denna aktieöverlåtelse ägde rum inom ramen för förhandlingar innan NLMK-koncernen förvärvade aktier i Dufercokoncernen via SIF, efter att NLMK-koncernen förklarat att den vill se att samtliga aktier i Duferco US skulle kontrolleras av SIF. För att avveckla sitt innehav i Duferco US utställde FSIH således den 14 juni 2006 en köpoption till DII avseende förvärv av bolagets aktier i Duferco US; denna option överläts sedermera till Ultima som tog optionen i anspråk och förvärvade – till en köpeskilling om 125,85 miljoner amerikanska dollar (USD) (ungefär 95 miljoner euro) – hela FSIH:s innehav i Duferco US.
- 13 Därigenom innehade Dufercokoncernen den 12 december 2006 samtliga aktier i Duferco US; detta var endast några dagar innan det strategiska partnerskapet med NLMK-koncernen ingicks formellt.
- 14 Den andra åtgärd som FSIH vidtog gentemot Dufercokoncernen – kallad ”den andra åtgärden” eller ”åtgärd 2” – bestod i att FSIH år 2006 överlät ungefär 25 procent av sin sedan år 2003 innehavda andel i DPH till Bolmat, som tidigare varit moderbolag i Dufercogruppen och som efterträtts av BTB. Denna aktieöverlåtelse ägde rum till följd av att FSIH ville avveckla sitt engagemang i DPH. Således överlät FSIH den 14 juni 2006 till Bolmat hela sin andel i DPH till en köpeskilling om 105,42 miljoner USD (ungefär 84 miljoner euro).
- 15 Den tredje åtgärden – kallad ”den fjärde åtgärden” eller ”åtgärd 4” – bestod huvudsakligen i att, enligt två avtal undertecknade i september och december 2009, ett lån om 100 miljoner euro beviljades Ultima, som tidigare varit moderbolag i Dufercogruppen och som efterträtts av BTB. Detta lån betalades ut i två delar, där den första delen om 30 miljoner euro betalades ut i september 2009 och den andra delen om 70 miljoner euro betalades ut i december 2009. Den tillämpliga räntan på lånet fastställdes enligt 12 månaders Euribor plus 75 baspunkter, dvs. 2,052 procent vid den tidpunkt då dessa avtal ingicks. Enligt uppgifter från Konungariket Belgien uppgick effektiv räntesats till 2,04 procent då den första delen betalades ut och till 1,99 procent då den andra delen betalades ut.
- 16 Mot bakgrund av att det strategiska partnerskapet mellan Dufercokoncernen och NLMK-koncernen avslutades år 2011, och i enlighet med vad som överenskommits mellan dessa båda koncerner, återbetalades hela lånet i förtid den 30 juni 2011.

- 17 Den 20 januari 2016 antog kommissionen det omtvistade beslutet.
- 18 Vad först gäller åtgärd 1 fann kommissionen att försäljningsvillkoren beträffande FSIH:s andelsinnehav i Duferco US medförde att DII försattes i en mer gynnsam ställning än konkurrenterna; ingen privat investerare skulle enligt kommissionen ha gått med på att sälja sin andel i Duferco US till sådana villkor, och denna förmån utgjorde ett med den inre marknaden oförenligt statligt stöd.
- 19 Kommissionen fann att FSIH:s andelsinnehav i Duferco US borde ha värderats till 141,09 miljoner USD. På grund av att andelsinnehavet överläts till en köpeskilling om 125,85 miljoner USD uppgick stödbeloppet till DII enligt kommissionen således till 15,24 miljoner USD (ungefär 11,58 miljoner euro).
- 20 Vad sedan gäller åtgärd 2 fann kommissionen även i denna del att försäljningsvillkoren vid FSIH:s försäljning av sitt andelsinnehav i DPH medförde att Bolmat försattes i en mer gynnsam ställning än konkurrenterna; ingen privat investerare skulle enligt kommissionen ha gått med på att sälja sin andel i DPH till sådana villkor, och denna förmån utgjorde ett med den inre marknaden oförenligt statligt stöd.
- 21 Kommissionen fann att FSIH:s andelsinnehav i DPH borde ha värderats till minst 131 miljoner USD. På grund av att andelsinnehavet överläts till en köpeskilling om 105,42 miljoner USD uppgick stödbeloppet till Bolmat enligt kommissionen således till 25,58 miljoner USD (ungefär 20,36 miljoner euro).
- 22 Vad slutligen gäller åtgärd 4 fann kommissionen att lånevillkoren vid FSIH:s utlåning av 100 miljoner euro till Ultima medförde att Ultima försattes i en mer gynnsam ställning än konkurrenterna; ingen privat långgivare skulle enligt kommissionen ha gått med på att låna ut ett sådant belopp till sådana villkor, och denna förmån utgjorde ett med den inre marknaden oförenligt statligt stöd. Kommissionen ansåg att tillämplig låneränta borde ha fastställts till 12 månaders Euribor plus 220 baspunkter, det vill säga 3,502 procent.
- 23 Mot bakgrund av avtalet i juni 2011 om att lånet skulle betalas åter i förtid, gjorde kommissionen – på grundval av en förenklad aktualiserad beräkningsmodell – bedömningen att stödbeloppet till Ultima såvitt avser detta lån ungefärligen uppgick till 2,08 miljoner euro.

Det omtvistade beslutet

- 24 Artikeldelen i det omtvistade beslutet har följande lydelse:

”Artikel 1

Följande åtgärder, som [Konungariket] Belgien olagligen har genomfört i strid med artikel 108.3 [FEUF], utgör statligt stöd som är oförenligt med den inre marknaden:

- a) Försäljningen av innehavet i [Duferco US] till förmån för [DII] till ett belopp av 11 581 700 euro.
- b) Försäljningen av innehavet i [DPH] till förmån för [Bolmat] till ett belopp av 20 362 464 euro.

...

- d) Lånet till förmån för [Ultima] till ett belopp av 2 082 723 euro, i den mån den räntesats som har tillämpats på lånet understiger 3,502 %.

...

Artikel 2

1. [Konungariket] Belgien ska se till att de direkta stödmottagarna eller deras rättsliga efterträdare betalar tillbaka de oförenliga stöd som beviljats och som avses i artikel 1.

...”

Förfarandet vid tribunalen och den överklagade domen

- 25 BTB och DPH väckte talan om delvis ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 14 februari 2017.
- 26 FSIH begärde – genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 12 juni 2017 – att få intervensera till stöd för BTB:s och DPH:s yrkanden.
- 27 Till stöd för sin talan åberopade BTB och DPH åtta grunder. Tre av dessa grunder avsåg åtgärd 1, tre grunder avsåg åtgärd 2 och två grunder avsåg åtgärd 4.
- 28 Såvitt avsåg de två första grunderna avseende åtgärd 1 gjorde sökandena gällande att det inte fanns någon förmån förknippad med försäljningsvillkoren då FSIH överlät sitt andelsinnehav i Duferco US till DII. Som tredje grund avseende åtgärd 1 gjorde de i huvudsak gällande att kommissionen hade gjort olika fel i samband med beräkningen av det aktuella stödbeloppet.
- 29 Även såvitt avsåg de två första grunderna avseende åtgärd 2 gjorde sökandena i huvudsak gällande att det inte fanns någon förmån förknippad med försäljningsvillkoren då FSIH överlät sitt andelsinnehav i DPH till Bolmat. Som tredje grund avseende åtgärd 2 gjorde de i huvudsak gällande att kommissionen hade gjort olika fel i samband med beräkningen av det aktuella stödbeloppet.
- 30 Såvitt avsåg de två grunderna avseende åtgärd 4 gjorde sökandena i huvudsak gällande att det inte fanns någon förmån förknippad med lånevillkoren då FSIH beviljade ett lån till Ultima.
- 31 Tribunalen ogillade BTB:s och DPH:s talan genom den överklagade domen.

Parternas yrkanden vid domstolen

- 32 BTB och DPH har yrkat att domstolen ska
- upphäva den överklagade domen och återförvisa målet till tribunalen, samt
 - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna,
- 33 Kommissionen har yrkat att domstolen ska
- i första hand ogilla överklagandet, och
 - i andra hand ogilla talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet, samt
 - förplikta BTB och DPH att ersätta rättegångskostnaderna vid domstolen.

Prövning av överklagandet

Upptagande till sakprövning

- 34 Kommissionen har yrkat att överklagandet ska avvisas i sin helhet. Som grund för sitt yrkande har kommissionen anfört att överklagandet är alltför abstrakt formulerat.
- 35 Domstolen gör i denna del följande bedömning. Av artikel 256.1 andra stycket FEUF och artikel 58 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, samt av artiklarna 168.1 d och 169.2 i domstolens rättegångsregler, framgår att det i ett överklagande klart och tydligt ska anges på vilka punkter den dom som det yrkas upphävande av ifrågasätts samt de rättsliga grunder som specifikt åberopas till stöd för detta yrkande (dom av den 11 april 2013, Mindo/kommissionen, C-652/11 P, EU:C:2013:229, punkt 21).
- 36 I förevarande mål har BTB och DPH på ett klart och tydligt sätt angett varför de anser att tribunalen gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning. De båda bolagen har på ett tillräckligt precist sätt angett de punkter i den överklagade domen där tribunalen enligt deras bedömning gjort en felaktig rättstillämpning och vilka föranlett tribunalen att finna att kommissionen gjort en riktig bedömning då den fann att det var fråga om statligt stöd.
- 37 Mot denna bakgrund ogillar domstolen kommissionens invändning om rättegångshinder.
- 38 BTB:s och DPH:s överklagande ska därmed prövas i sak.

Prövning i sak

- 39 Klagandena har till stöd för sitt överklagande åberopat en enda grund, som består av två delgrunder. Som första delgrund har det gjorts gällande att tribunalen åsidosatt bevisbördereglererna, och som andra delgrund att tribunalen åsidosatt principen om parternas likställdhet i processen och kränkt klagandenas rätt till en rättvis rättegång.

Den första delgrunden

– Parternas argument

- 40 I den första delgrunden har BTB och DPH för det första gjort gällande följande. I punkterna 90 och 142 i den överklagade domen angav tribunalen att ”för att styrka att kommissionen gjorde en sådan uppenbart felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna som kan innebära att det angripna beslutet ogiltigförklaras, ska det av sökandens bevisning på ett tillräckligt sätt framgå att bedömningen av de faktiska omständigheterna i det angripna beslutet inte är rimlig”; genom denna skrivning anser BTB och DPH att tribunalen åsidosatte bevisbördereglererna i fråga om statligt stöd. I och med att det enligt tribunalen ankom på BTB och DPH att styrka att kommissionens komplicerade ekonomiska bedömning i det omtvistade beslutet inte var rimlig, anser BTB och DPH att tribunalen kullkastade bevisbördan.
- 41 Enligt BTB och DPH slog tribunalen, å ena sidan, fast att kommissionen inte behövde visa på vilket sätt de aktuella åtgärderna utgjorde statligt stöd, samt att kommissionen som skäl för sin bedömning av de faktiska omständigheterna kunde hänföra sig till rena påståenden eller ”rimliga” omständigheter som kommissionen inte behövde styrka. Å andra sidan krävde tribunalen att BTB och DPH skulle styrka att de aktuella åtgärderna inte utgjorde statligt stöd.

42 BTB och DPH har för det andra gjort gällande följande i denna del: Det framgår av punkterna 90 och 142 i den överklagade domen att tribunalen implicit ansåg att även om oklarheter förelåg efter kommissionens prövning av de aktuella åtgärderna så skulle dessa oklarheter tala till kommissionens fördel. Kommissionen fick nämligen, enligt tribunalen, vid sin bedömning utgå från omständigheter som endast var "rimliga" och som inte behövde styrkas av kommissionen.

43 Kommissionen har bestritt BTB:s och DPH:s argumentation.

– *Domstolens bedömning*

44 För att en åtgärd ska anses utgöra statligt stöd enligt artikel 107.1 FEUF krävs enligt domstolens fasta praxis att samtliga följande villkor är uppfyllda. För det första ska det röra sig om en statlig åtgärd eller en åtgärd som vidtas med hjälp av statliga medel. För det andra ska denna åtgärd kunna påverka handeln mellan medlemsstaterna. För det tredje ska åtgärden ge mottagaren en selektiv fördel. För det fjärde ska åtgärden snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen (dom av den 19 december 2019, Arriva Italia m.fl., C-385/18, EU:C:2019:1121, punkt 31).

45 Det följer också av fast rättspraxis att åtgärder som, oavsett form, direkt eller indirekt kan gynna företag, liksom åtgärder som kan anses ge det mottagande företaget ekonomiska fördelar som det inte skulle ha fått under normala marknadsvillkor, ska anses utgöra statligt stöd (dom av den 6 mars 2018, kommissionen/FIH Holding och FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, punkt 44).

46 Med hänsyn till syftet med artikel 107.1 FEUF att säkerställa en icke snedvriden konkurrens, bland annat mellan offentliga och privata företag, ska begreppet "stöd" i den mening som avses i denna bestämmelse således inte omfatta en åtgärd som beviljats till förmån för ett företag med hjälp av statliga medel, om företaget hade kunnat få samma förmån under omständigheter som motsvarar normala marknadsvillkor. Bedömningen av de villkor på vilka en sådan förmån beviljats ska således i princip göras med tillämpning av principen om en privat aktör (dom av den 6 mars 2018, kommissionen/FIH Holding och FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, punkt 45).

47 Principen om en privat aktör ingår dessutom bland de faktorer som kommissionen ska beakta för att fastställa förekomsten av stöd och utgör därför inte något undantag som endast ska tillämpas på begäran av en medlemsstat när det har konstaterats att rekvisiten för begreppet statligt stöd enligt artikel 107.1 FEUF är uppfyllda (dom av den 6 mars 2018, kommissionen/FIH Holding och FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, punkt 46).

48 Kommissionen kan inte förutsätta att ett företag har gynnats av en förmån som utgör ett statligt stöd genom att enbart grunda sig på en negativ presumtion som grundas på att det saknas uppgifter på grundval av vilka en motsatt slutsats kan dras, när det inte finns andra uppgifter med stöd av vilka förekomsten av en sådan förmån kan fastställas (dom av den 17 september 2009, kommissionen/MTU Friedrichshafen, C-520/07 P, EU:C:2009:557, punkt 58).

49 Kommissionen är således – när den tillämpar principen om en privat aktör – åtminstone skyldig att försäkra sig om att de upplysningar som den förfogar över, även om de i förekommande fall är ofullständiga och osammanhängande, utgör en tillräcklig grund till stöd för slutsatsen att ett företag har gynnats av en förmån som utgör ett statligt stöd (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 september 2009, kommissionen/MTU Friedrichshafen, C-520/07 P, EU:C:2009:557, punkt 56).

50 Kommissionen ska nämligen grunda sina beslut på faktiska omständigheter som i viss mån är tillförlitliga och sammanhängande och som kan ligga till grund för kommissionens slutsatser (dom av den 17 september 2009, kommissionen/MTU Friedrichshafen, C-520/07 P, EU:C:2009:557, punkt 55).

- 51 Kommissionen är dessutom – såsom även angetts av tribunalen i punkt 82 i den överklagade domen – skyldig att utföra granskningsförfarandet av de aktuella åtgärderna på ett omsorgsfullt och opartiskt sätt för att – då det slutgiltiga beslutet antas där det slås fast att det föreligger statligt stöd och i förekommande fall att stödet är oförenligt med den inre marknaden eller olagligt – förfoga över de mest kompletta och tillförlitliga uppgifterna för detta ändamål (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 september 2010, kommissionen/Scott, C-290/07 P, EU:C:2010:480, punkt 90, och av den 3 april 2014, Frankrike/kommissionen, C-559/12 P, EU:C:2014:217, punkt 63).
- 52 Vad gäller förevarande mål, slog tribunalen fast följande i punkt 81 i den överklagade domen: Det är kommissionen som har bevisbördan för att villkoren för att tillämpa ”privat aktör”-kriteriet är uppfyllda; detta gör sig i än högre grad gällande då det överklagade beslutet inte grundas på att den berörda medlemsstaten inte lagt fram de uppgifter som begärts av kommissionen, utan på att en privat aktör inte hade agerat på samma sätt som myndigheterna i medlemsstaten, vilket förutsätter att kommissionen haft alla relevanta och erforderliga uppgifter till sitt förfogande för att utforma sitt beslut.
- 53 Domstolen finner således – till skillnad från vad som gjorts gällande av BTB och DPH – att det inte framgår av den överklagade domen att tribunalen fann att kommissionen kunde grunda sin ekonomiska bedömning på endast ”rimliga” påståenden som inte behövde styrkas av kommissionen.
- 54 BTB och DPH har vidare gjort gällande att tribunalen, i punkterna 90 och 142 i den överklagade domen, fann att det ålåg dessa bolag att åberopa bevisning till styrkande av att de aktuella åtgärderna inte utgjorde statligt stöd. Vad beträffar detta argument finner domstolen att BTB och DPH därvid missförstått den överklagade domen.
- 55 Det framgår nämligen av punkterna 90 och 142 i den överklagade domen att tribunalen i huvudsak ansåg att om kommissionen tillämpat ”privat aktör”-kriteriet, företagit sin bedömning och därvid i sitt beslut kommit fram till att de aktuella åtgärderna utgör statligt stöd, så ankommer det på sökanden i målet att visa att kommissionen gjort en uppenbart felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna.
- 56 Detta är emellertid endast en följd av en princip som slagits fast i domstolens fasta praxis. Enligt denna princip ska den prövning som unionsdomstolarna företar av kommissionens komplicerade ekonomiska bedömningar med nödvändighet vara begränsad till en kontroll av att reglerna för handläggning och motivering har följts, att uppgifterna om de faktiska omständigheterna är materiellt riktiga, att bedömningen av dessa faktiska omständigheter inte är uppenbart oriktig och att det inte förekommit maktmissbruk (dom av den 2 september 2010, kommissionen/Scott, C-290/07 P, EU:C:2010:480, punkt 66 och där angiven rättspraxis).
- 57 Mot bakgrund av att kommissionen har ett stort bedömningsutrymme vid tillämpningen av principen om en privat aktör, finner domstolen att tribunalen gjorde rätt då den vid sin kontroll endast prövade att kommissionen i sitt resonemang inte gjort några uppenbart felaktiga bedömningar vid tillämpningen av ”privat aktör”-kriteriet då den fastställde att de aktuella åtgärderna utgjorde statligt stöd.
- 58 Domstolen delar nämligen den bedömning som tribunalen gjorde i punkt 87 i den överklagade domen, det vill säga att domstolsprövningen – avseende huruvida en åtgärd omfattas av tillämpningsområdet för artikel 107.1 FEUF – ska vara begränsad när kommissionens bedömning är av teknisk eller komplicerad art (dom av den 30 november 2016, kommissionen/Frankrike och Orange, C-486/15 P, EU:C:2016:912, punkt 88 och där angiven rättspraxis).
- 59 I detta avseende erinrade tribunalen på goda grunder även om följande i punkt 88 i den överklagade domen: När kommissionen – i samband med en prövning av huruvida en åtgärd omfattas av tillämpningsområdet för artikel 107.1 FEUF – tillämpar ”privat aktör”-kriteriet, medför tillämpningen

av detta kriterium i allmänhet att kommissionen gör en komplicerad ekonomisk bedömning (dom av den 30 november 2016, kommissionen/Frankrike och Orange, C-486/15 P, EU:C:2016:912, punkt 89 och där angiven rättspraxis).

- 60 Det framgår av fast rättspraxis att kommissionens prövning av frågan huruvida bestämda åtgärder kan betraktas som statligt stöd, på grund av att myndigheterna inte agerat på samma sätt som en privat aktör, förutsätter en komplicerad ekonomisk bedömning (dom av den 20 september 2017, kommissionen/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, punkt 62).
- 61 Tribunalen gjorde således rätt då den i punkterna 89 och 141 i den överklagade domen tillade att det inte ankom på tribunalen att med sin egen bedömning ersätta den ekonomiska bedömning som gjorts av kommissionen och som är föremål för tribunalens lagenlighetsprövning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 september 2017, kommissionen/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, punkt 63).
- 62 Domstolen finner således att tribunalen prövade det omtvistade beslutet på ett sätt som till fullo ligger i linje med de principer och kriterier som lagts fast i rättspraxis (se punkterna 56 och 58–61 ovan).
- 63 Mot denna bakgrund finner domstolen således att tribunalen inte gjorde någon felaktig rättstillämpning då den, i punkterna 90 och 142 i den överklagade domen, ansåg att det ålåg BTB och DPH att styrka att kommissionen gjort en sådan uppenbart felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna som utgör skäl för att ogiltigförklara det omtvistade beslutet.
- 64 Överklagandet kan således inte vinna bifall såvitt avser den första delgrunden.

Den andra delgrunden

– Parternas argument

- 65 Som andra delgrund har BTB och DPH gjort gällande att tribunalen – genom sitt ordval i punkterna 90 och 142 i den överklagade domen (se punkt 40 ovan) – åsidosatt principen om parternas likställdhet i processen och kränkt deras rätt till en rättvis rättegång.
- 66 BTB och DPH har i denna del anfört följande. Enligt denna princip ska varje part beredas tillfälle att i rimlig utsträckning lägga fram sin sak – inbegripet åberopa bevisning – under omständigheter som inte medför att denna part försätts i ett avsevärt sämre läge jämfört med motparten.
- 67 BTB och DPH var emellertid i förevarande mål tvungna att åberopa tillräcklig bevisning för att styrka att kommissionens bedömning av de aktuella åtgärderna inte var rimlig; därigenom åsidosatte tribunalen nämnda princip och gynnade därmed kommissionen i förhållande till nämnda bolag. För det fall kommissionen, å ena sidan, och BTB och DPH, å andra sidan, gör bedömningar av de faktiska omständigheterna som i förhållande till varandra är motstridiga men ändå lika rimliga, så blir det automatiskt så att kommissionens förklaringar vinner företräde framför BTB:s och DPH:s förklaringar.
- 68 Enligt BTB och DPH uppställde tribunalen krav på att de skulle åberopa bevisning med högre bevisvärde än den bevisning som kommissionen lade till grund för sin bedömning av de faktiska omständigheterna.
- 69 En sådan bevisbördefördelning strider mot rättspraxis från domen av den 28 mars 1984, Compagnie royale asturienne des mines och Rheinzink/kommissionen (29/83 och 30/83, EU:C:1984:130, punkt 16), samt domen av den 31 mars 1993, Ahlström Osakeyhtiö m.fl./kommissionen (C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 och C-125/85-C-129/85, EU:C:1993:120, punkterna 126 och 127). Det framgår av dessa domar att unionsdomstolen – när kommissionen konstaterar en

överträdelse av konkurrensreglerna och därvid antar att styrkta omständigheter inte kan förklaras på annat sätt än att det är fråga om ett konkurrenshämmande beteende – ska ogiltigförklara kommissionens beslut, om de berörda företagens argumentation kastar ett annat ljus på de av kommissionen konstaterade omständigheterna och därmed ger en annan rimlig förklaring än den som kommissionen lade till grund för sin bedömning att konkurrensreglerna överträtts.

70 Kommissionen har bestritt BTB:s och DPH:s argumentation.

– *Domstolens bedömning*

71 Vad gäller styrkan hos den bevisning som erfordras för att visa att kommissionen gjort en uppenbart felaktig bedömning vid tillämpningen av principen om en privat aktör, påpekar domstolen inledningsvis följande. Det framgår av tribunalens skrivningar i punkterna 90 och 142 i den överklagade domen att tribunalen krävde att BTB och DPH skulle visa att kommissionen gjort ett tillräckligt grovt fel för att en annan bedömning än den som kommissionen gjort av komplicerade ekonomiska frågor skulle komma i fråga. Däremot framgår det inte av tribunalens skrivningar att BTB och DPH skulle styrka att det inte var fråga om statligt stöd, ej heller att kommissionen vid sin bedömning kunde utgå från enbart rimliga antaganden för att visa att det var fråga om statligt stöd. Inte heller framgår det av tribunalens skrivningar att BTB och DPH helt och hållet var tvungna att vederlägga den ekonomiska bedömning som företagits av kommissionen.

72 Domstolen delar tribunalens bedömning att det går att påvisa ett uppenbart fel med åberopande av omständigheter som innebär att kommissionens bedömning av de faktiska omständigheterna i beslutet inte kan anses rimliga. Grunden avseende uppenbart oriktiga bedömningar ska däremot underkännas om den ifrågasatta bedömningen, trots de omständigheter som sökandena har åberopat, inte framstår som uppenbart oriktig.

73 Det är således utrett att BTB och DPH hade en möjlighet att angripa rimligheten i kommissionens bedömning i beslutet av de faktiska omständigheterna. Vidare finner domstolen – till skillnad från vad som gjorts gällande av BTB och DPH – att tribunalens skrivningar i den överklagade domen ingalunda innebär att BTB och DPH var tvungna att åberopa bevisning med högre bevisvärde än den bevisning som kommissionen lade till grund för sin bedömning av de faktiska omständigheterna.

74 Det var mot bakgrund av dessa överväganden som tribunalen – i punkterna 121, 124, 127, 180, 221, 248, 253, 276 och 285 i den överklagade domen – prövade huruvida BTB:s och DPH:s påståenden räckte för att påvisa att kommissionens bedömning i det omtvistade beslutet av de faktiska omständigheterna inte var rimlig, och vid denna prövning kom fram till att detta inte var fallet.

75 Vad gäller BTB:s och DPH:s argument baserade på domen av den 28 mars 1984, *Compagnie royale asturienne des mines och Rheinzink/kommissionen* (29/83 och 30/83, EU:C:1984:130, punkt 16), samt på domen av den 31 mars 1993, *Ahlström Osakeyhtiö m.fl./kommissionen* (C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 och C-125/85–C-129/85, EU:C:1993:120, punkterna 126 och 127), påpekar domstolen följande. När kommissionen tillämpar principen om en privat aktör så utgår den inte från att de fastställda omständigheterna inte kan förklaras på något annat sätt än att det är fråga om ett konkurrenshämmande beteende; i stället företar kommissionen, i princip, en komplicerad ekonomisk bedömning för att avgöra om berört företag fått en förmån som kan utgöra statligt stöd.

76 Mot denna bakgrund finner domstolen att tribunalen – då den i punkterna 90 och 142 i den överklagade domen slog fast att ”för att styrka att kommissionen gjorde en sådan uppenbart felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna som kan innebära att det angripna beslutet ogiltigförklaras, ska det av sökandens bevisning på ett tillräckligt sätt framgå att bedömningen av de faktiska omständigheterna i det angripna beslutet inte är rimlig” – inte åsidosatte principen om parternas likställdhet i processen och ej heller kränkte klagandenas rätt till en rättvis rättegång.

- 77 Mot denna bakgrund kan överklagandet inte bifallas såvitt avser den andra delgrunden.
- 78 Överklagandet ska därmed ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 79 Enligt artikel 137 i domstolens rättegångsregler, som är tillämplig i mål om överklagande enligt artikel 184.1 i rättegångsreglerna, ska domstolen besluta om rättegångskostnader i det avgörande genom vilket målet avgörs slutligt.
- 80 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 184.1 i rättegångsreglerna ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att BTB och DPH ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom BTB och DPH har tappat målet, ska kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

- 1) **Överklagandet ogillas.**
- 2) **BTB Holding Investments SA och Duferco Participations Holding SA ska ersätta rättegångskostnaderna.**

Underskrifter